

שותפות בעירבון מוגבל

יהודים וערבים

ישראל 2017

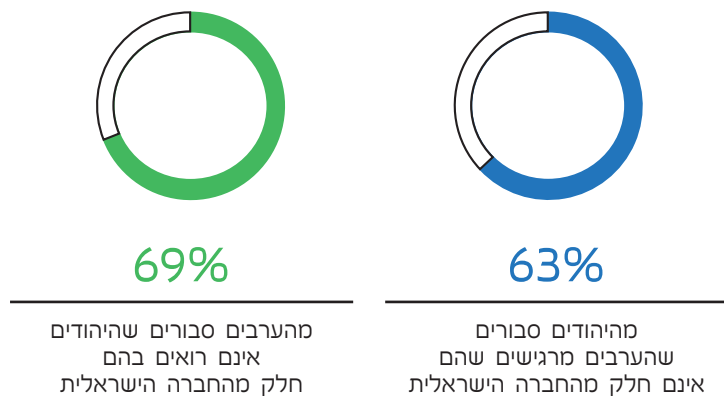
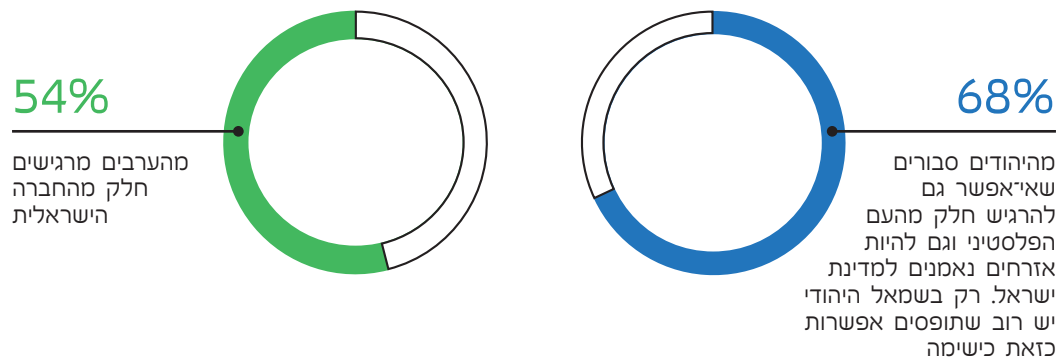
תמר הרמן

חנן כהן / פאדי עומר / אלה הלר / ציפי לזר-שואף

המכון הישראלי
לדמוקרטיה

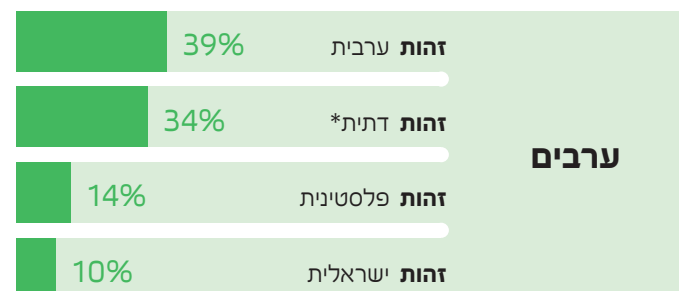
תחושת שייכות לחברה הישראלית

הגדרה עצמית

ככלל, מי שמזהים את עצמם בעיקר כ"יהודים", נוטים להציג עמדות מפלות ומדירות יותר כלפי ערכים בהשוואה למי שמזהים את עצמם בעיקר כ"ישראלים".

הזהות העיקרית הפלסטינית שכיחה יותר אצל מוסלמים, צעירים ומשכילים וכן אצל מי שיש להם קרובי משפחה מדרגה ראשונה בשטחים. המיעוט שמגדירים את עצמם פלסטינים נוטים להציג עמדות ביקורתיות יותר כלפי מדינת ישראל וכלפי היהודים הישראלים והם ספקנים יותר לגבי אפשרות השתלבותם במדינה.

*מוסלמית, נוצרית או דרוזית

מבוא

מערכת היחסים בין יהודים לערבים במדינת ישראל היא מורכבת ומתקיימת בשלוש רמות, לא בהכרח חופפות: רמת המדינה, רמת החברה והרמה הבין-אישית. תוצאות המחקר מראות כי בעוד שברמת המדינה ניתן להבחין בבירור באי-הסכמות מהותיות בין יהודים לערבים, ברמת החברה, ויותר מכך – ברמה הבין-אישית היום-יומית, היחסים פחות מתוחים, ובתחומים מסוימים הם חיוביים ממש.

פוליטיקה

16%

מהיהודים מוכנים לשתף ערבים
בקבלת החלטות בנושאי
שלום וביטחון

24%

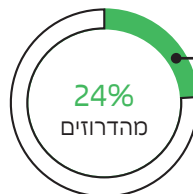
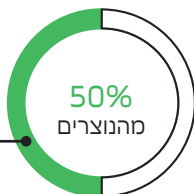
מהיהודים מוכנים לשתף ערבים
בקבלת החלטות בנושאי
ממשל וכלכלה

66%

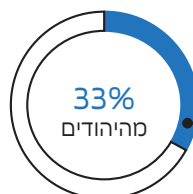
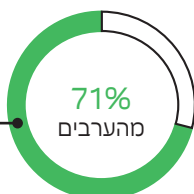
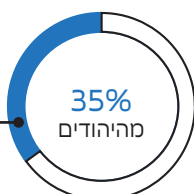
מהיהודים מתנגדים לצירוף
מפלגות ערביות לממשלה
ולמינוי שרים ערבים

58%

מהיהודים חושבים שצריך
להעניק לערבים יחס שווה והוגן
בהקצאת תקציבים ליישובים

סבורים שחברי הכנסת הערבים
מייצגים היטב את הציבור הערבי במדינה

מעוניינים שהמדינה תשתף אנשי מקצוע
ערבים בקבלת החלטות בגופים ציבוריים
הנוגעות לכלל הציבור

מערכת היחסים בין שני הלאומים

27%

גרועים

30%

טובים

42%

ככהיכה

42%

מהערבים

51%

מהיהודים

מעריכים שאיכות היחסים כיום
בין שני הלאומים היא "ככהיכה"

48%

מהערבים

32%

מהיהודים

סבורים שהיחסים כיום גרועים
מהיחסים שהיו בין שני הציבורים
בשנות המדינה הראשונות

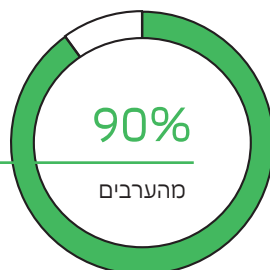
77%

מהערבים אינם מעוניינים
בחיים נפרדים

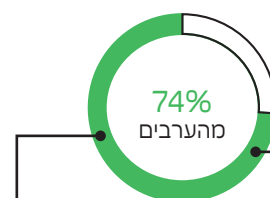
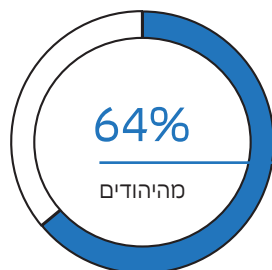
52%

מהיהודים סבורים שמוטב
שהיהודים והערבים יחיו
בנפרד כדי שהיהודים יוכלו
לשמור על זהותם היהודית

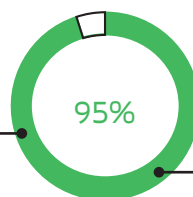
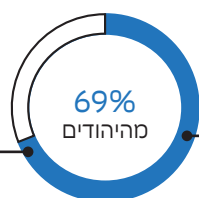
היחסים בחברה

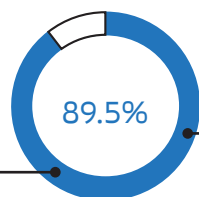
סבורים שהמדינה צריכה ליישם תכנית כוללת לצמצום הפערים בין האזרחים הערבים לאזרחים היהודים

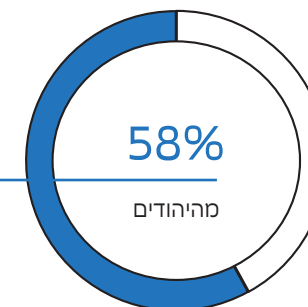
מעידים שעבדו בעבר או שעובדים כיום במקום עבודה שעובדים בו יחד ערבים ויהודים מתוכם:

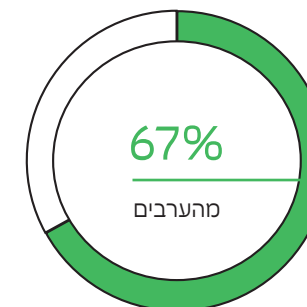
מגדירים את היחסים בין העובדים משני הלאומים כטובים או טובים מאוד

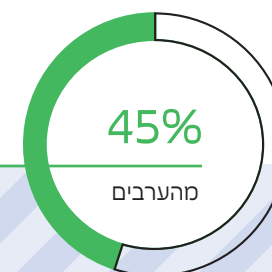
מדינת הלאום

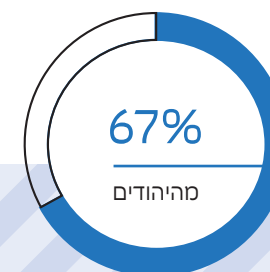
חושבים שצריך לשלול את זכות הבחירה ממי שאינו מוכן להצהיר שישאל היא מדינת הלאום של העם היהודי

ענו שלמדינת ישראל אין זכות להיות מוגדרת מדינת הלאום של העם היהודי

חושבים שישאל היא דמוקרטיה גם לאזרחים הערבים

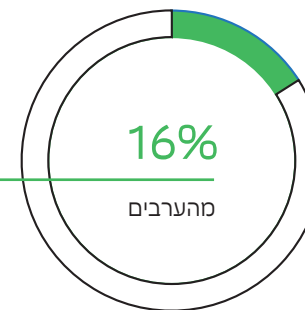

היחסים בחברה

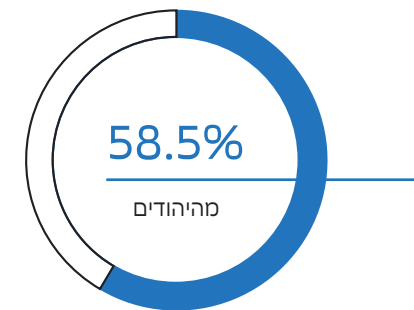
ערבים על יהודים

יהודים על ערבים

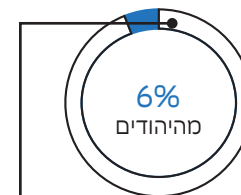
40%	מרחיקים מעצמם על מי שאינו ערבי/יהודי
49%	
44%	נדיבים
44%	
25.5%	ישרים
53.5%	
23.5%	מייחסים חשיבות לחיי אדם
66%	
38.5%	מודרניים
82%	
51%	אלימים
50.5%	

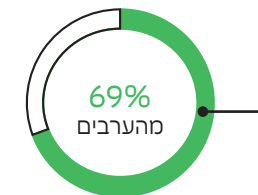
מדווחים כי הם נמנעים מכניסה ליישובים יהודיים

משתדלים שלא להיכנס ליישובים ערביים

יכולים לקיים שיחה שוטפת בערבית

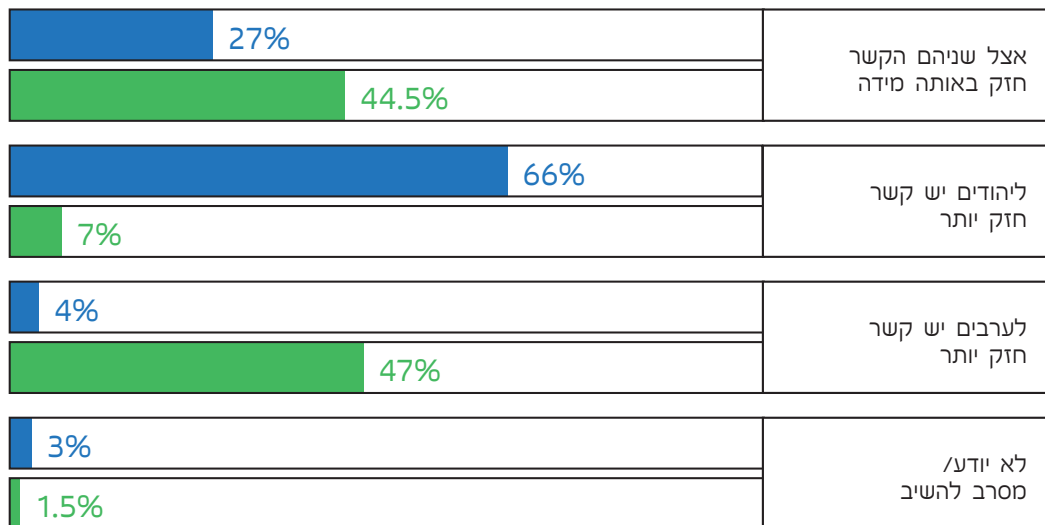
יכולים לקיים שיחה שוטפת בעברית

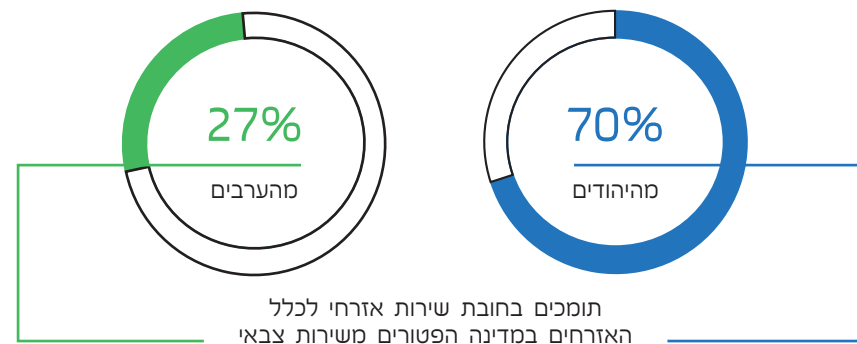
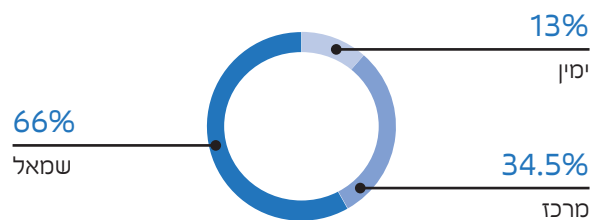
קשר לארץ

למי יש קשר חזק יותר לארץ - ליהודים או לערבים?

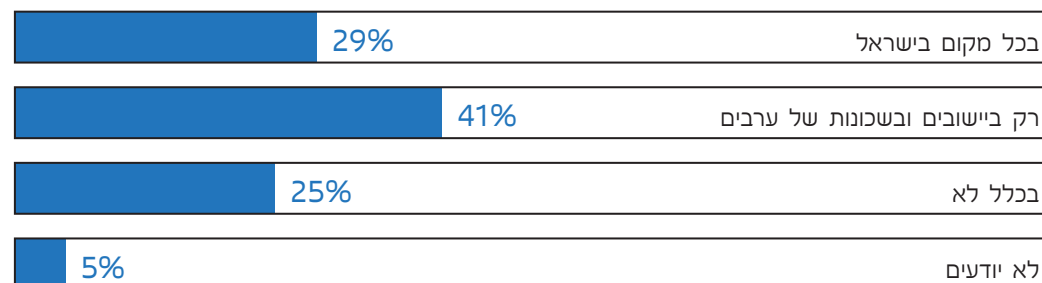
יהודים ■ ערבים ■

לשני הלאומים קשר חזק באותה מידה (יהודים לפי זיקה פוליטית)

האם לאפשר לערבים לרכוש קרקע במדינה? (תשובות היהודים)

המכון הישראלי לדמוקרטיה הוא מוסד עצמאי אימפלגטי, מחקרי יישומי, הפועל בזירה הציבורית הישראלית בתחומי הממשל, הכלכלה והחברה. יעדיו הם חיזוק התשתית הערכית והמוסדית של ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית, שיפור התפקוד של מבני הממשל והמשק, גיבוש דרכים להתמודדות עם אתגרי הביטחון מתוך שמירה על הערכים הדמוקרטיים וטיפול שותפות ומכנה משותף אזרחי בחברה הישראלית רבת הפנים.

שותפות בעירבון מוגבל הוא מחקר תקופתי הבוחן את מערכת היחסים של היהודים והערבים בישראל. השנה בחרנו להתייחס למערכת יחסים זו בשלוש רמות - רמת המדינה, רמת החברה והרמה הבין-אישית - וכללנו שאלות על הזהות הלאומית האישית, תפיסת הבעלות על הארץ, הוגנות המדינה כלפי קבוצת המיעוט הילידי הערבי, הנכונות לחלוקת משאבים ולשותפות בתהליכי קבלת החלטות, סטראוטיפים הדדיים, ועוד.

התכנית ליחסי יהודים-ערבים שואפת לקדם שותפות אזרחית רבי-ממדית בין יהודים לערבים המבוססת בראש ובראשונה על ערך השוויון. מחקרי התכנית מכוונים לאיתור החסמים בדרך לשותפות שוויונית מעין זו ולזיהוי הגורמים שיתרמו לקידומה.

מרכז גוטמן לחקר דעת קהל ומדיניות הוקם במתכונתו הנוכחית בשנת 1998, כאשר מכון גוטמן למחקר חברתי שימושי עבר למכון הישראלי לדמוקרטיה. המכון המקורי הוקם בשנת 1949 בידי פרופ' אליהו (לואי) גוטמן כמרכז חלוצי למחקרי דעת קהל וקידום מתודולוגיה במדעי החברה. יעדו של מרכז גוטמן הוא להעשיר את הדיון הציבורי בסוגיות מדיניות ציבורית באמצעות מידע השאוב מבסיסי הנתונים של המרכז ומסקרי דעת הקהל שהוא עורך.

הספר הוא תוצר של שיתוף פעולה בין התכנית ליחסי יהודים-ערבים ומרכז גוטמן.

להזמנת הספר המלא:

orders@idi.org.il

02-5300800

YouTube | |

www.idi.org.il

המכון הישראלי
לדמוקרטיה